

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 7CoP/3/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4115203672
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 02. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Sidónia Sládečková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2016:4115203672.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, vo veci starostlivosti súdu o maloletého H. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpený Úradom práce sociálnych vecí a rodiny Nitra, Štefníkova tr. 88 ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov: matka H., zastúpená JUDr. Zuzanou Porubskou, advokátkou so sídlom Nitra, Farská 25 a otca E. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom X., P. XXXX/X, zastúpený Mgr. Ľudmilou Krajinčakovou Blahovou, advokátkou so sídlom Veľké Zálužie, Jána Hollého 1468/1, o návrhu otca maloletého dieťaťa na zníženie výživného a o návrhu matky na zvýšenie výživného, o odvolaní matky proti rozsudku Okresného súdu Nitra č.k. 11P/42/2015-188 zo dňa 16. septembra 2015, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom zmenil rozsudok Okresného súdu Nitra č. k. 13P/299/2011-46 zo dňa 2.2.2012 v časti vyživovacej povinnosti otca na maloleté dieťa tak, že vyživovaciu povinnosť otca na maloletého H. L., nar. X.X.XXXX znižuje zo sumy 100 eur mesačne na sumu 90 eur mesačne od 1.9.2015, pričom otec dieťaťa je povinný výživné platiť k rukám matky dieťaťa vždy do 15-teho dňa príslušného mesiaca vopred. Súd návrh matky dieťaťa na zvýšenie výživného zo strany otca na maloleté dieťa zamietol. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Svoje rozhodnutie odôvodnil s poukazom na vykonané dokazovanie a ustanovenia § 62 ods. 1, 2, 4, 5, § 75 ods. 1, §76 ods. 1, § 78 ods. 1 Zákona o rodine, konštatujúc, že vyživovacia povinnosť otca na maloletého H. bola naposledy upravená rozsudkom Okresného súdu Nitra č. k. 13P/299/2011-46 zo dňa 2.2.2012, právoplatný dňa 17.5.2012, ktorým bola zvýšená vyživovacia povinnosť otca na maloletého zo sumy 26,55 eura na sumu 100 eur mesačne, počnúc dňom 1.12.2011 s tým, že otca zaviazal povinnosťou platiť výživné na syna vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky dieťaťa. Týmto rozsudkom súd zmenil rozsudok Okresného súdu Nitra č. k. 8C/126/2003-17 zo dňa 3.5.2004 v časti vyživovacej povinnosti otca na maloleté syna. Poukázal na to, že v čase poslednej úpravy výživného bola matka maloletého dieťaťa rozvedená, mala jednu vyživovaciu povinnosť a bola evidovaná ako nezamestnaná. Matka v tom čase žila s maloletým v spoločnej domácnosti s jej rodičmi, ktorí boli dôchodcami, pričom títo uhrádzali náklady spojené s bývaním. Maloletý H. v tom čase navštevoval 6. ročník ZŠ, mal problémy so zníženou imunitou a nosil okuliare. Otec maloletého dieťaťa v čase poslednej úpravy bol ženatý, mal jednu vyživovaciu povinnosť a bol zamestnaný u zamestnávateľa J. servis SK spol. s r.o. ako hasič a dosahoval priemernú mesačnú čistú mzdu 549,80 eura. Vlastnil rodinný dom v Z., v ktorom v tom čase žili jeho rodičia a tiež vlastnil osobné motorové vozidlo. Manželka otca H. L. bola v tom čase práceneschopná, bola na rizikovitom tehotenstve a jej v tom čase aktuálny príjem bol približne 150 eur mesačne. Otec s manželkou v tom čase žili v rodinnom dome, ktorý vlastnícky patril jeho manželke. V súčasnosti maloletý H. navštevuje 1. ročník Gymnázia na D. ulici XX v X., vo výchovnovzdelávacom procese dosahuje veľmi dobré výsledky. Niekoľkokrát týždenne navštevuje Akadémiu tanca v X.. Z lekárskejších správ vyplýva, že maloletý berie pravidelne a dlhodobo lieky, pričom trpí alergiou a je sledovaný v pneumologickej ambulancii, ďalej má kožné problémy a nosí dlhodobo dioptrické okuliare, za ktoré naposledy matka platila 78,40 eura.

Maloletý žije spolu so svojou matkou v rodinnom dome jej rodičov, v ktorom bývajú tiež rodičia matky. Bežné výdavky u maloletého súvisia s potrebou ošatenia, obuvi, stravovaním a potrebami do školy ako aj s jeho aktivitou v spoločenských tancoch v Akadémii tanca v X.. Ohľadne pomerov na strane matky súd zistil, že matka je rozvedená a má jednu vyživovaciu povinnosť, podniká na základe živnostenského oprávnenia v oblasti realít. Podľa daňového priznania za rok 2014, podaného len za časť roka, matka dosiahla čistý príjem 3136 eur a za obdobie 1/2015 - 5/2015 dosiahla matka príjem 1830 eura. Matka nemá a nespláca žiadne pôžičky ani úvery, naďalej býva v rodinnom dome jej rodičov, ktorí sú už dôchodcami a naďalej hradia všetky výdavky na bývanie. Matka je vlastníčkou motorového vozidla Ford Fokus rok výroby 2010, ktoré jej zakúpili jej rodičia. Pokiaľ išlo o pomery otca súd zistil, že otec je naďalej ženatý, má dve vyživovacie povinnosti, okrem maloletého má vyživovaciu povinnosť aj voči maloletej dcére F., nar. XX. XX. XXXX. Pracovný pomer u predchádzajúceho zamestnávateľa J. R. spol. s r.o. bol ukončený výpoveďou zo strany zamestnávateľa podľa § 63 ods. 1 písm. a/ Zákonníka práce. Následne bol otec evidovaný ako nezamestnaný a boli mu vyplácané dávky v nezamestnanosti v období 01. 06. 2014 - 30. 11. 2014 v sumách 371,20 eura, 383,60 eura, 383,60 eura, 371,20 eura, 383,60 eura, 371,20 eura, t.j. spolu mu bola vyplatená suma 2264,40 eura. Od 01. 06. 2014 bol otec vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie. V súčasnej dobe je otec dieťaťa zamestnaný u zamestnávateľa Z. spol. s r.o. od 02. 02. 2015 ako vodič, pričom jeho pracovný pomer je uzatvorený na dobu neurčitú, pracuje na skrátenej pracovnej úvazok a jeho evidencia na úrade práce stále trvá. Zamestnávateľ otca potvrdil, že otec má pracovný úvazok 10 hodín týždenne vo funkcii vodiča 1. stupňa náročnosti. Otec za obdobie od 2/2015 - 5/2015 dosiahol príjem 83,14 eura, 91,48 eura, 91,48 eura a 87,31 eura a v mesiacoch jún 2015 - 8/2015 dosiahol čistú mzdu 91,48 eura, 95,63 eura a 87,31 eura. Okrem toho je otec vlastníkom rodinného domu v Z., v ktorom majú jeho rodičia zriadené právo vecného bremena dom užívať a v uvedenom dome jeho rodičia aj naďalej bývajú a hradia aj výdavky súvisiace s bývaním v uvedenom dome. Zamestnávateľ poskytol otcovi pôžičku 500,-eur za účelom vyrovnania exekúcie otca na výživné na mal. dieťa. Túto pôžičku by mal splácať mesačne po 33 eur. Manželka otca je zamestnaná od 23. 04. 2015 v Ústave tuberkulózy a respiračných chorôb v Nitre ako zdravotná sestra, kde dosahuje príjem 531,20 eura a poberá prídavok na ich dcéru Kristínu 23,52 eura. Manželka otca je vlastníčkou rodinného domu v Nitre, ktorý obýva spolu s otcom dieťaťa a ich maloletou dcérou.

Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že od poslednej úpravy výživného zo dňa 02. 02. 2012 sa podstatne zmenili pomery na strane maloletého dieťaťa a taktiež i rodičov maloletého dieťaťa. Maloletý v súčasnej dobe navštevuje stredný stupeň školy, a to gymnáziu s čím súvisia vyššie výdavky na jeho školské potreby a rastom a vývojom sa zvýšili jeho potreby bežného charakteru. Maloletý sa stále venuje spoločenským tancom. Za obdobie poslednej úpravy výživného na strane dieťaťa došlo k rastu, fyzickému vývoju i jeho osobnostnému rozvoju, ktoré kladú ďalšie odôvodnené nároky na uspokojovanie jeho potrieb. U matky dieťaťa došlo k zmene v tom, že oproti stavu poslednej úpravy výživného, kedy bola nezamestnaná, v súčasnej dobe podniká a z podnikania v oblasti realít má príjem. Rovnako zmena pomerov nastala aj u otca maloletého dieťaťa, ktorému pribudla ďalšia vyživovacia povinnosť k dcére F., s ktorou bola manželka otca na materskej dovolenke a následne na rodičovskej dovolenke a po jej ukončení sa zamestnala a v súčasnej dobe dosahuje príjem z výkonu práce 531,20 eura mesačne. Podľa názoru súdu zmena pomerov na strane otca dieťaťa spočívala v objektívnych príčinách. Súd sa však nestotožnil s návrhom otca dieťaťa, aby bolo jemu doteraz určené výživné na syna 100 eur mesačne znížené na sumu 35 eur mesačne od 01. 10. 2014, pretože otec nepreukázal dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré by odôvodňovali úpravu výživného znížením spätne ešte v období pred podaním jeho návrhu. Súd s poukazom na zistené skutočnosti však za dôvodné považoval znížiť vyživovaciu povinnosť otca na maloletého Martina zo sumy 100 eur mesačne na sumu 90 eur mesačne, a to od 1.9.2015. V nadväznosti na uvedené súd návrh matky na zvýšenie výživného na sumu 130 eur mesačne ako nedôvodný zamietol. O trovách konania súd rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. a) OSP a žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania, keďže išlo o konanie, ktoré súd mohol začať i bez návrhu.

Proti tomuto rozsudku podala v zákonnej lehote odvolanie matka, ktorá žiadala rozsudok súdu prvého stupňa zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Namietala, že doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené. Uviedla, že otec na poslednom pojednávaní uviedol, že nespĺňa kvalifikačné predpoklady na výkon zamestnania SBS, uvedené sa však nezakladá na pravde, pretože otec má preukaz odbornej spôsobilosti oprávňujúci ho na výkon práce v SBS, platný od 16.10.2014 do 15.10.2024. Skutočnosť, že otec je odborne spôsobilý vykonávať prácu v SBS, kde priemerný mesačný príjem dosahuje od 350 eur až do 700 eur,

považovala matka za závažnú skutočnosť, ktorá by v prípade, ak by bola súdu prvého stupňa známa, výrazne ovplyvnila rozhodnutie súdu vo veci, pričom namiesto by bolo zrejme aj zvýšenie výživného na maloletého H.. Považovala za potrebné, aby odvolací súd zrušil rozhodnutie za účelom vyžiadania potvrdenia z Prezídia Policajného zboru, Úradu súkromných bezpečnostných služieb o vydaní preukazu odbornej spôsobilosti a zohľadnenie tejto dôležitej skutočnosti.

Kolízny opatrovník v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhol rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdiť.

Otec vo vyjadrení k odvolaniu uviedol, že po podaní odvolania matkou, kontaktoval matku, že bude prispievať na výživné na maloletého H. sumou 120 eur mesačne, počnúc mesiacom február 2016, vždy do 15. dňa v mesiaci k rukám matky. V dôsledku tejto skutočnosti bola dňa 19.01.2016 uzavretá dohoda rodičov o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému H. ktorú predkladá odvolaciemu súdu. Vzhľadom na uzavretie dohody rodičov navrhol, aby odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvého stupňa tak, že schváli dohodu rodičov zo dňa 19.01.2016 o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému H., resp. aby rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vrátil súdu prvého stupňa na chválenie rodičovskej dohody.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) po prejednaní veci bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 OSP dospel k záveru, že nie sú dané podmienky na potvrdenie rozsudku v napadnutom výroku (§ 219 ods. 1 OSP), ani na jeho zmenu (§ 220 OSP), a preto rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 221 ods. 1 písm. f), h) OSP zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

Podľa § 65 ods. 2 Zákona o rodine súd postupuje rovnako aj v prípade, ak rodičia spolu žijú, ale jeden z nich svoju vyživovaciu povinnosť voči maloletému dieťaťu dobrovoľne neplní.

V zmysle citovaných ustanovení Zákona o rodine je zřejmé, že celková koncepcia úpravy rozhodovania súdu o vyživovacej povinnosti vo vzťahu k maloletým deťom je založená na rešpektovaní vôle rodičov, vyjadrená v rámci dohody rodičov o výživnom, ktorá má vždy prednosť pred autoritatívnym rozhodnutím súdu. Keďže záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti súdov týkajúcej sa maloletých detí, platí v prípade aj tejto dohody preskúmvacie oprávnenie súdu. Súd uzavretú dohodu rodičov vždy skúma z hľadiska záujmov dieťaťa. Dohoda o výživnom ako aj dohoda o výkone rodičovských práv a povinností podlieha schváleniu súdom. Bez tohto schválenia je dohoda nevykonateľná. To znamená, že vždy treba skúmať, či dohoda rodičov nie v rozpore s príslušnými zákonnými kritériami. Inak ju súd nemôže schváliť a musí rozhodnúť sám. V opačnom prípade by to bolo v rozpore s kogentným charakterom a celkovou koncepciou úpravy rozhodovania súdu o vyživovacej povinnosti vo vzťahu k maloletým deťom.

V prejednávanej veci otec v rámci odvolacieho konania predložil odvolaciemu súdu dohodu o úprave výkonu rodičovských práv a povinností zo dňa 19.01.2016, v rámci ktorej sa rodičia dohodli, že otec sa zaväzuje platiť na maloletého H. výživným vo výške 120 eur mesačne, počnúc mesiacom február 2016, vždy do 15. dňa príslušného mesiaca k rukám matky vopred.

Vzhľadom k vyššie uvedenému odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 221 ods. 1 písm. f), h) OSP zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie (§ 221 ods. 2 OSP), rešpektujúc tak právo rodičov uzatvoriť dohodu o úprave výživného, ktorá dohoda má vždy prednosť pred autoritatívnym rozhodnutím súdu. V ďalšom konaní preto súd prvého stupňa opätovne vypočuje účastníkov (rodičov a kolízneho opatrovníka) k obsahu dohody o výkone rodičovských práv a povinností k maloletému Martinovi, preskúma ju z hľadiska záujmov dieťaťa a v prípade, ak bude navrhovaná dohoda v súlade s príslušnými zákonnými ustanoveniami, tak túto dohodu schváli. Zároveň rozhodne aj o trovách konania, vrátane trov odvolacieho konania podľa § 224 ods. 3 OSP.

Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.